

Suomen Lähetysseuran ihmisoikeuslinjaus

Ihmisoikeuskäsityksemme perustuu ihmisarvoa korostavaan kristilliseen arvopohjaan sekä kansainväliseen ihmisoikeusajatteluun ja -sopimuksiin.

Edistämme naisten ja tyttöjen, vammaisten henkilöiden, vähemmistöjen, riistettyjen ja hyväksikäytettyjen sekä syrjäytymisvaarassa ja konfliktien keskellä elävien ihmisoikeuksien toteutumista. Tuemme heitä, jotta he voivat itse ajaa oikeuksiansa. Vaikutamme myös päättäjiin, jotta ihmisoikeuksien toteutumisen esteet voidaan purkaa ja ihmisoikeusloukkausten perimmäiset syyt ratkaista.

Ihmisoikeusperustaisuus ohjaa kaikkea työtämme. Ihmisoikeusperiaatteet - kuten ihmisoikeuksien yleismaailmallisuus, yhdenvertaisuus, tasa-arvo, syrjimättömyys ja vastuullisuus – otetaan huomioon työn suunnittelussa, toteutuksessa, seurannassa ja arvioinnissa.

Edistämme ihmisoikeuksia yhdessä kumppaneidemme kanssa, ja tuemme kumppaneidemme osaamista ja sitoutumista niihin. Toimimme osana ekumeenisia verkostoja. Teemme yhteistyötä sekulaarien ja muiden uskontojen ihmisoikeustoimijoiden kanssa toimintamaissa, Suomessa ja kansainvälisesti. Hyödynnämme uskontojen osaamistamme ja kirkollisten kumppaneiden erityisvahvuuksia ihmisoikeuksien edistämisessä.

1. Johdanto

Ihmisarvon puolustaminen on ollut keskeinen osa työtämme koko yli 150-vuotisen historiamme ajan. Nostimme ihmisoikeuskysymykset 2000-luvun alussa kokonaisvaltaisena kehittämisalueena strategiseksi tavoitteeksi ”Ihmisoikeudet lähetystyössä” -toimintaohjelmassa. Ihmisoikeuksien puolustaminen on keskeinen osa strategiaamme myös vuosille 2017-2022.

Strategiakaudella 2017-2022 tavoitteemme näkyvät Toivon teemoissa. Ne ovat 1) Todistamme Jumalan rajoja ylittävästä rakkaudesta, 2) Puolustamme syrjittyjen ihmisarvoa ja -oikeuksia, 3) Muutamme maailmaa oikeudenmukaisemmaksi ja 4) Rakennamme rauhaa ja sovintoa.

Teologinen asiakirjamme linjaa järjestömme työtä teologisista lähtökohdista käsin. Toivon teemoja tarkentavia ja strategian painopisteitä avaavia linjauksia on kolme: ihmisoikeudet, taloudellinen oikeudenmukaisuus sekä rauha ja sovinto. Linjauksia tulee käyttää yhdessä, sillä ihmisoikeusloukkaukset, taloudellinen epäoikeudenmukaisuus ja konfliktit esiintyvät usein yhdessä. Myös strategiassamme määritellyt arvot: lähimmäisenrakkaus, oikeudenmukaisuus, kumppanuus ja vastuullisuus näkyvät linjauksissa.

Ihmisoikeuksia käsittelevä linjaus tarkoittaa erityisesti ihmisoikeuksiin liittyvää Toivon Teemaa 2: ”Puolustamme syrjittyjen ihmisarvoa ja -oikeuksia”.

Tässä linjapaperissa esitellään Suomen Lähetysseuran näkemys ihmisoikeuksista, työn arvopohja ja perusteet sekä toimintaperiaatteet ihmisoikeuksien edistämiseksi osana kokonaisvaltaista lähetystyötä. Ongelma- ja toimintaympäristöanalyysi kuvaa, missä Lähetysseura kumppaneineen toimii nyt ja tulevaisuudessa, ja kartoittaa tulevaisuuden ihmisoikeushaasteita.

Linjaukset ohjaavat kaikkea työtämme ja kertovat eri sidosryhmille lähestymistavastamme ja kannastamme työmme painopistealueilla. Linjaukset asettuvat strategian ja ohjelmien väliin. Olemme laatineet linjauksille toimintaohjeet, ja liitämme niihin ympäristö- ja ilmastonmuutoksikysymykset. Aikaisemmin laaditut linjaukset hiv- ja aids-työlle sekä ruokaturvalle ovat edelleen voimassa ja tukevat Toivon teemoja.

2. Toimintaympäristö

Haasteet ja mahdollisuudet

Viime vuosikymmenten aikana ihmisten elinolot ovat kehittyneet hyvään suuntaan: maailman väestö on entistä terveempää, paremmin toimeentulevaa, koulutetumpaa ja pitkäikäisempää. Lapsikuolleisuus, aliravitsemus ja äärimmäinen köyhyys ovat vähentyneet. Yhä useammat lapset käyvät koulunsa loppuun ja eliniänodote kasvaa. Nämä kertovat ihmiskunnan parantuneesta hyvinvoinnista. Myös maailman väestönkasvun hidastuu.

Helposti syrjäytetyt ryhmät eivät kuitenkaan aina hyödy myönteisestä kehityksestä. Heidän oikeutensa ovat yhä useammin uhattuina maissa, joissa toimimme. Näitä ryhmiä ovat erilaiset vähemmistöt, naiset ja tytöt, sekä vammaiset ihmiset. Valtio ja valtaväestö syrjivät etnisiä ja uskonnollisia vähemmistöjä. Naisten alisteinen asema estää sosiaalista ja yhteiskunnallista kehitystä vielä monin paikoin, ja naisiin kohdistuva väkivalta on vakava ongelma. Vammaisten ihmisten näkyvyys ja osallisuus yhteiskunnassa pysyy vähäisenä. Alkuperäiskansat jäävät syrjään, ja mm. heidän maanomistuskysymyksensä eivät ratkea.

Ihmisoikeusloukkaukset näyttävät lisääntyvän monissa toimintamaissamme. Ihmisoikeuksien edistäminen ja ihmisoikeuspuolustajien työ vaikeutuu ja tulee vaarallisemmaksi. Ihmisiä ei kohdella oikeudenmukaisesti ja tasa-arvoisesti, eikä ihmisoikeusloukkauksista rangaista. Kidutus ja epäoikeudenmukaiset oikeudenkäynnit sekä aseellisissa konflikteissa siviileihin kohdistuva väkivalta on tavallista joissain toimintamaissamme. Siirtolaisten määrä on kasvussa etenkin maiden sisällä. Turvapaikkakäytäntöjään tiukentavat maat eivät tarjoa pakolaisille riittävästi suojaa.

Demokratiakehitys heikkenee, ja sananvapautta rajoitetaan monin paikoin. Kansalaisyhteiskunnan toimintatila kapenee, valtion valvonta ja rajoitukset lisääntyvät. Maissa, joissa kansalaisjärjestöjen toimintaa valvotaan tiukasti, järjestöt saavat toimia peruspalveluntuotannossa, mutta niiden ihmisoikeustyötä rajoitetaan. Monien maiden hallitukset kuitenkin tukevat kansalaisyhteiskuntaa ja siten sen vahvistumista. Teknologian kehitys tarjoaa uusia mahdollisuuksia edistää demokratian kehittymistä ja ihmisten tietoa oikeuksistaan.

Ympäristöstä ja ilmastonmuutoksesta johtuvat haasteet, kuten konfliktit, pakolaisuus ja säiden ääri-ilmiöistä johtuvat katastrofit, lisääntyvät. Kaikkien oikeus elinkelpoiseen ympäristöön liittyy koko yhteiskuntamme energiansaantiin, työntekoon, ruokaturvaan ja terveyteen. Erityisesti heikoimmassa asemassa olevat kärsivät näiden puutteesta. Ilmastonmuutoksen kiihtyessä heikoimmassa asemassa olevien elinolot ovat entistä vaikeammat ja elämän turvaaminen haastavampaa.

Keskeiset toimijat ja prosessit

Ihmisoikeustyössä keskeisimpänä toimijana on se, jota oikeudet koskevat. Kumppanimme tukevat työnsä piirissä olevia henkilöitä tunnistamaan ihmisoikeutensa sekä mahdollisuudet ja keinot niiden toteuttamiseksi. Keskitymme vailla vaikutusvaltaa olevien ja haavoittuvien ryhmien tukemiseen,

sillä heidän lähtökohtansa puolustaa omia oikeuksiaan on heikko. Jokaisella on oikeus osallistua omaan elämäänsä liittyvään päätöksentekoon ja määrittellä oman tai yhteisönsä kehityksen tärkeät päätökset ja valinnat.

Ihmisoikeuksien edistämässä työtoverinamme ovat yhteistyökumppanimme sekä luterilaisen ja ekumeenisen liikkeen toimijat ja muut kristilliset yhteisöt. **Yhteistyökirkot ja -järjestöt** ovat merkittävä ja aktiivinen osa toimivaa kansalaisyhteiskuntaa, joka on edellytys ihmisoikeuksien toteutumiseksi. Monesti kumppanit eivät vain auta syrjittyjä, vaan ovat myös itse syrjittyjä. Tuemme syrjittyjä ryhmiä edustavia kumppaneitamme tunnistamaan myös muiden syrjittyjen ryhmien ihmisoikeuksia ja edistämään niitä.

Toimimme aktiivisesti ekumeenisen verkoston jäsenenä ihmisoikeuksien edistämiseksi. **Kirkkojen maailmanneuvosto** kannustaa jäsenkirkkojaan edistämään yhdessä ihmisarvoa, puolustamaan sosiaalista, taloudellista ja ekologista oikeudenmukaisuutta ja rakentamaan rauhaa. **Luterilaisen maailmanliiton** ihmisoikeustyön keskiössä ovat uskonnonvapaus, ilmastonmuutos ja ympäristönsuojelu, sukupuolten välinen oikeudenmukaisuus, pakolaisuus, syrjityt ryhmät ja vähemmistöt, taloudellinen oikeudenmukaisuus, sekä hiv ja aids. **ACT-allianssin** työssä korostuu ihmisarvon edistäminen, kestävät yhteisöt ja kestävä kehitys. Näillä järjestöillä on erityisasema YK:n talous- ja sosiaali-neuvostossa, ja ne voivat tuoda ihmisoikeuksiin liittyviä asioita esiin YK:ssa. Ekumeenisten verkostojen resurssien heikentyminen on haaste tulevaisuudelle.

Teemme ennakkoluulottomasti yhteistyötä ihmisoikeuksien edistämiseksi myös muiden uskontojen edustajien kanssa. Haluamme ymmärtää muiden uskontojen ihmisoikeusajattelua ja selvittää, miten voimme tehdä yhteistyötä ihmisoikeuksien edistämiseksi muiden uskontojen edustajien kanssa.

Teemme tiivistä yhteistyötä myös uskonnollisesti sitoutumattomien ihmisoikeustoimijoiden kanssa. Suomen ja yhteistyömaiden valtionhallinto ja paikallisviranomaiset sekä kansainväliset ja hallitustenväliset instituutiot, kansalaisjärjestöt, yliopistot ja tutkimusinstituutit ovat tärkeitä yhteistyötahojamme. Ihmisoikeuksien tunnustaminen, kunnioittaminen ja edistäminen ovat yhä harvemmin politiikan ja hallitusten tai kansainvälisten instituutioiden tärkein toiminnan kohde. YK:n kestävä kehityksen Agenda 2030:ssa ihmisoikeudet ja ihmisoikeusvelvoitteet on kuitenkin esillä vuosituhattavoitteita paremmin. YK:n piirissä laaditut ihmisoikeussopimukset ja -julistukset ovat merkittäviä ohjaavia normeja ihmisoikeuksien edistämiseksi. Vaikka YK:n järjestelmää arvostellaan, ja YK:n resurssit ovat vähentyneet, **YK-toimijoilla** - kuten Yleiskokouksella, YK:n ihmisoikeussopimuksia valvovilla elimillä, Ihmisoikeusneuvostolla ja Ihmisoikeusvaltuutetulla - on jatkossakin merkittävä rooli ihmisoikeuksien edistämässä ja ihmisoikeusajattelun kehittämisessä.

Suomen kansainvälisen ihmisoikeuspolitiikan keskiössä on naisten ja tyttöjen oikeudet sekä taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien edistäminen. Edelleen siihen sisältyy vammaisten henkilöiden, LHBTI-ihmisten, alkuperäiskansoihin kuuluvien ja muiden erityisen haavoittuvassa asemassa olevien henkilöiden ja ryhmien sekä ihmisoikeuspuolustajien tukeminen. Suomen ihmisoikeuspoliittisessa keskustelussa pinnalla ovat myös muuttoliikkeeseen liittyvät ihmisoikeuskysymykset, ihmisoikeudet kyber-maailmassa, uskonnon- ja mielipiteenvapauden turvaaminen sekä liiketoimintaan liittyvät ihmisoikeusnäkökohdat.

EU:n kehityspolitiikan päämääränä on köyhyyden vähentäminen sekä ihmisoikeuksien, demokratian ja hyvän hallinnon edistäminen. Tavoitteena on huomioida ihmisoikeudet kaikilla EU:n toiminta-aloilla. EU:n sisäiseen ihmisoikeustilanteeseen kiinnitetään myös huomiota, jotta EU:n ihmisoikeustoiminta olisi yhdenmukaista ja uskottavaa.

3. Suomen Lähetysseura ja ihmisoikeudet

Teologinen perusta ja arvot

*”Kristillisen uskon mukaan Jumala on luonut jokaisen ihmisen kuvakseen, kaltaisekseen ja työtoverikseen. Tästä nousee jokaisen loukkaamaton **ihmisarvo**, joka ei itsessään ole ihmisoikeus, vaan niiden perusta. Jumala on teoissaan oikeudenmukainen, hänen edessään jokainen ihminen on samanarvoinen, ja hän vaatii oikeudenmukaisuuden toteutumista ihmisten keskinäisessä elämässä.”* (Lähetysseuran teologinen asiakirja 2015).

Raamatun korostama ihmisarvon tunnustaminen ja kunnioittaminen on keskeinen lähtökohta ihmisoikeusajattelussamme. Kaikki ihmiset ovat tasavertaisia arvoltaan ja oikeuksiltaan. Heitä ei saa erotella rodun, värin, sukupuolen, sukupuolisen suuntautumisen, kielen, uskonnon, poliittisen tai muun mielipiteen, kansallisen tai yhteiskunnallisen alkuperän, omaisuuden, syntyperän tai muun tekijän perusteella.

Kristityt ja muiden uskontojen edustajat ovat vaikuttaneet merkittävästi kansainväliseen ihmisoikeusajatteluun ja normeihin sekä niiden toimeenpanoon. Kristillinen lähimmäisenrakkaus kutsuu kuitenkin kunnioittamaan ja edistämään ihmisarvoa riippumatta ihmisoikeussopimuksista tai niiden toteutumisen onnistumisesta. Raamattu kehottaa tarttumaan epäoikeudenmukaisuuteen ja poistamaan syrjinnän. Jokainen ihminen - eivät vain valtiot - on vastuussa ihmisoikeuksien toteutumisesta.

Kristinuskon lähimmäisajattelu luo perustan kristilliselle ihmisoikeusajattelulle. Kristityillä on vastuu lähimmäisistään eli toisista ihmisistä. Ihmisen vastuuta korostava ihmisoikeuskäsityksemme sisältää myös vastuun luomakunnasta ja ympäristöstä. Ympäristöstä huolehtimisen on myös edellytys ihmisoikeuksien toteutumiselle. Ilman ympäristön hyvinvointia oikeutemme työntekoon, ruokaan, terveyteen sekä vakaaseen ja turvalliseen elinympäristöön eivät voi toteutua.

Kristillinen armon käsitys korostaa anteeksiantamusta ja korjaavaa toimintaa sekä sovintoa. Kokonaisvaltainen oikeudenmukaisuus koskee myös ihmisoikeusrikkomuksista vastuussa olevia.

Ihmisoikeusperustaisuus

”Lähetysseura toimii kaikkien yleismaailmallisten ihmisoikeuksien toteutumiseksi... Yhdenvertaisuuden periaate velvoittaa kirkkoa inklusiivisuuteen. Oikeudenmukaisuus, solidaarisuus ja inklusiivisuus ovat yhteiskunnan laidoilta nousevan lähetyksen keskeisiä ilmenemismuotoja... Lähetysseura sitoutuu toteuttamaan yhdenvertaisen osallistumisen periaatetta omassa toiminnassaan sekä yhteistyössä kumppaneidensa kanssa.”
(Lähetysseuran teologinen asiakirja 2015)

Ihmisoikeusperustaisuus ohjaa kaikkea työtämme. Käsitämme elämisen tarpeelliset tekijät oikeuksiksi, joita edistämme. Otamme huomioon ihmisoikeudet, kun asetamme toiminnallemme strategian mukaisia tavoitteita. Varmistamme, että emme vahingoita työmme piirissä olevien ihmisten ihmisoikeuksia. Tämän varmistamiseksi arvioimme toimintaamme ja toimintaympäristöämme ihmisoikeusnäkökulmasta käsin.

Ihmisoikeusperustaisuus näkyy kaikessa työssämme myös **ihmisoikeusperiaatteiden** noudattamisena työn suunnittelussa, toteutuksessa, seurannassa ja arvioinnissa. Työmme periaatteissa korostuu yleismaailmallisuus: ihmisoikeudet kuuluvat kaikille. Edistämme tasa-arvoa sukupuolten sekä yhteiskunnallisten ja sosiaalisten ryhmien välillä. Korostamme sitä, että ihmisten täytyy voida osallistua itseään koskevaan päätöksentekoon. Työssämme ketään ei saa syrjiä millään perusteella. Syrjinnän kielto ei kuitenkaan estä heikossa asemassa olevien positiivista erityiskohtelua ryhmän tosiasiallisen yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Oikeusvaltion periaate ja hyvä hallinto ovat keskeisiä periaatteita omassa ja kumppaneidemme työssä, ja sitä vaadimme myös yhteiskunnan vastuunkantajilta. Edistämme päättäjien vastuullisuutta vaikuttamistyön keinoin. Pidämme myös huolta, että ihmisoikeusperiaatteet - erityisesti yhdenvertaisuus - toteutuvat myös tukitoiminnoissamme, hallinnossamme ja henkilöstöpolitiikassamme.

Ihmisoikeusperustaisuuden mukaisesti emme näe työmme piirissä olevia köyhiä ja syrjäytettyjä ihmisiä avunsaajina, vaan aktiivisina **oikeuksiensa omistajina**. Tuemme heidän mahdollisuuksiaan vaatia oikeuksiaan ja heidän vastuunkantajiltaan vastuuta niiden toteuttamisessa. **Vastuunkantajia** eivät ole vain valtiot, vaan myös henkilöt, joilla on päätäntävaltaa ruohonjuuritasolta ylöspäin. Tietoisuutta lisäämällä autamme päätöksentekijöitä tunnistamaan ihmisoikeusloukkauksia aiheuttavat yhteiskunnalliset rakenteet ja poistamaan niitä. Myös kumppaneiden, kirkkojen (ml Suomen evankelisluterilainen kirkko) ja Lähetysseuran vastuunkantajan roolia tulee vahvistaa. Myös oikeuksien omistajien täytyy kunnioittaa muiden oikeuksia ja kantaa oma vastuu yhteiskunnan yhteiseksi hyväksi.

Toimintaperiaatteet

Puolustamme ihmisoikeuksia rohkeasti riippumatta siitä, puolustavatko muut niitä. Haasteellisissa toimintaympäristöissä toimimme kuitenkin vaarantamatta toiminnan piirissä olevia ihmisiä ja kumppaneita. Vastuuvelvollisuuden vaatiminen ei tarkoita yhteenottoa valtion kanssa; ihmisoikeuksiin kriittisesti suhtautuvissa maissa käytämme rakentavaa oikeusperustaista dialogia. Rakentavan dialogin tulee perustua toimintamaan hyväksymiin ihmisoikeusosoitukseen, jotka tunnistamme maa- tai aluekohtaisessa ihmisoikeustilannetta tarkastelevassa toimintaympäristöanalyysissä.

Tunnistamme uskontojen merkityksen kehityksessä, uskonnonvapauden kaikkia uskontoja ja vakaumuksia koskevaksi oikeudeksi ja uskontojen välisen vuorovaikutuksen tärkeäksi tavaksi edistää ihmisoikeuksia.

Ihmisoikeuskäsityksemme pohjautuu kristilliseen arvopohjaan, YK:n ihmisoikeuksien julistukseen sekä muuhun kansainväliseen ihmisoikeusajatteluun ja -normistoon. Ne tarjoavat yhdessä yleismaailmalliset moraalikäsitteet, joiden pohjalta voimme tarkastella haitallisia käytäntöjä ja toimia niiden poistamiseksi niissä toimintamaissa ja sellaisten kumppaneiden kanssa, joille ihmisoikeuksien yleismaailmallisuus ei ole itsestäänselvyys. Yhteistyömme kumppaneidemme kanssa rakentuu sille yhteisymmärrykselle, että Lähetysseuran työ perustuu ihmisoikeusperustaiseen lähestymistapaan. Edellytämme kumppaneidemme noudattavan kansainvälisiin ihmisoikeusperiaatteisiin perustuvia eettisiä ohjeitamme.

Luottamuksellinen suhde pitkäaikaisten kumppanien kanssa mahdollistaa vuoropuhelun kumppanien ihmisoikeusperustaisuuden syventämiseksi mahdollisista eriävistä ihmisoikeuskäsityksistä huolimatta. Tuemme kumppaneitamme tunnistamaan työnsä mahdolliset haitalliset ihmisoikeusvaikutukset ja toimimaan niiden poistamiseksi. Vahvistamme kumppaneidemme toimintamahdollisuuksia ja sitoutumista ihmisoikeuksien edistämiseen. Noudatamme ekumeenisten kirkkoliittojemme suosituksia arvioidessamme ihmisoikeusnäkökulmasta käsin edellytyksiä jatkaa yhteistyötä pitkäkestoisten kirkollisten

kumppaneidemme kanssa. Uusia kumppanuuksia solmiessamme kiinnitämme erityistä huomiota kumppaneiden sitoutumiseen ihmisoikeuksien kunnioittamiseen.

Otamme ihmisoikeudet huomioon kaikessa toiminnassamme toimintamaissa, kansainvälisesti ja Suomessa. Ympäristön kestävyyttä, ilmastonmuutoksen hillintää ja ilmastonmuutokseen sopeutumista tukeva toiminta on avainasemassa myös ihmisoikeustyössä.

Strategiset painopisteet

Ymmärrämme **ihmisoikeudet** kansainvälisissä sopimuksissa tunnustetuiksi oikeuksiksi, jotka kuuluvat yhtäläisesti ja poikkeuksetta jokaiselle ihmiskunnan jäsenelle. Tunnistamme ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuden, jakamattomuuden, luovuttamattomuuden ja keskinäisen riippuvuuden.

Edistämme kumppaneidemme kanssa **erityisesti naisten ja tyttöjen, vammaisten henkilöiden, vähemmistöjen, riistettyjen ja hyväksikäytettyjen sekä syrjäytymisvaarassa ja konfliktien keskellä elävien ihmisoikeuksien toteutumista**. Autamme hyvin erilaisissa ympäristöissä toimivia kumppaneitamme, jotta ne voivat tunnustaa näiden ryhmien oikeudet ja löytää keinot niiden tunnustamiseksi, suojelemiseksi ja turvaamiseksi. Tietoisuus näiden ryhmien tilanteesta ja oikeuksista, myönteinen asenne, syrjinnän ja ennakkoluulojen poistaminen sekä vaikuttamistyö päättäjien parissa ovat keskeisiä tapoja parantaa näiden ihmisryhmien asemaa.

Keskitymme edistämään ihmisoikeuksia, jotka on mainittu strategisissa tavoitteissamme. Kansalais-poliittisista oikeuksista näitä ovat erityisesti oikeus tasa-arvoon, syrjimättömyyteen, osallistumiseen, kansalaisuuteen, omaisuuteen, oikeus tulla tunnustetuksi henkilönä ja tasa-arvoisena lain edessä sekä uskonnon- ja vakaumuksenvapaus. Taloudellisista, sosiaalisista ja sivistyksellisistä oikeuksista keskeisiä työssämme ovat oikeus riittävään elintasoon (ml ruoka, asunto, vesi ja sanitaatio), sekä oikeus toimeentuloon, koulutukseen ja työhön. Työskentelemme, jotta jokainen työmme piirissä oleva ihminen saisi elää tasa-arvoisena ja tunnustettuna kansalaisena ilman syrjintää, ja että hänellä olisi riittävä elintaso, koulutus ja työ. Kohderyhmien kollektiivisista oikeuksista työssämme korostuu erityisesti oikeus omaan kieleen ja kulttuuriin. Kansainvälisen ihmisoikeusajattelun hengessä ihmisoikeuskäsityksemme kiinnittää kuitenkin huomiota erityisesti yksilöiden oikeuksiin osana yhteisöjään.

Strategiakauden aikana syvennämme ihmisoikeusperustaisuutta niin, että yhä laajemmassa osassa työtämme ihmisoikeuksien edistäminen on erityisenä tavoitteena. Tällaista **ihmisoikeustyötämme** on mm ihmisoikeuksiin liittyvä viestintä ja vaikuttamistyö sekä kumppaneidemme ja työntekijöidemme ihmisoikeusosaamisen vahvistaminen. Mahdollisia työmuotoja ovat ihmisoikeustilanteen seuraaminen ja raportointi, ihmisoikeuspuolustajien tukeminen sekä ihmisoikeussopimusten seurantajärjestelmien toimeenpanon ja raportoinnin tukeminen. Myös hanketyössä kiinnitämme yhä enemmän huomiota ihmisoikeuksiin.

Lähetysseuran lisäarvo ihmisoikeuksien edistämisessä

Järjestömme kristillinen maailmankatsomus antaa hyvät mahdollisuudet kunnioittaa toisten ihmisten uskonnollista vakaumusta, sekä uskonnon asemaa ja ihmisoikeusajattelua niissä kulttuureissa ja yhteiskunnissa, joissa uskonnolla on keskeinen ja julkinen rooli. Voimme välittää tätä ymmärrystä myös sekulaareille ihmisoikeustoimijoille. Uskonnollinen arvopohjamme luo edellytykset vuoropuhelulle ja yhteistyölle ihmisoikeuksien edistämiseksi muiden uskontojen edustajien kanssa. Voimme tulkita kansainvälistä ihmisoikeusajattelua uskonnollisille kumppaneille toimintamaissa.

Merkittävä vahvuus ihmisoikeuksien edistämiseksi on laaja kumppaniverkostomme, jonka toimijat edustavat oman maansa kansalaisyhteiskuntaa. Yksi keskeinen keino edistää demokratiaa ja oikeusvaltiota on kansalaisyhteiskunnan vahvistaminen. Se luo myös edellytyksiä ihmisoikeuksien toteutumiselle. Tutkimme kumppaneidemme kanssa toimintamaiden ihmisoikeustilannetta, tunnistamme niiden ihmisoikeushaasteita, ja tulkitsemme ihmisoikeusajattelua.

Useimmat kumppanimme ovat kirkollisia toimijoita, joiden lisävahvuudet ihmisoikeuksien edistämiseksi liittyvät mm niiden arvojohtajuuteen, uskottavuuteen ja arvostukseen omassa yhteisössään ja päättäjien silmissä. Kirkot voivat tavoittaa ja mobilisoida laajoja kansanjoukkoja ihmisoikeuksien edistämiseksi myös syrjäseuduilla. Ne voivat havainnoida ihmisoikeustilannetta ruohonjuuritasolla ja välittää tietoa laajojen kansallisten ja kansainvälisten verkostojensa kautta.